

Finansijski izvještaji za 2018. godinu i izvještaj nezavisnog revizora

Atos osiguranje a.d. Bijeljina

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora.....	3
Izveštaj nezavisnog revizora (nastavak).....	4
Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine.....	7
Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine.....	8
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	9
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine	10
1. Osnovni podaci o društvu	11
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja.....	12
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	14
4. Značajne računovodstvene procjene	19
5. Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	20
6. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi neživotnih osiguranja	21
7. Drugi poslovni prihodi	21
8. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	22
9. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	22
10. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	23
11. Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi materijala.....	24
12. Finansijski prihodi	24
13. Ostali prihodi	24
14. Ostali rashodi	25
15. Tekući i odloženi porez na dobit	25
16. Zarada po akciji	26
17. Nekretnine, postrojenja i oprema	26
18. Finansijski plasmani	27
19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	28
20. Kratkoročni finansijski plasmani	29
21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	29
22. Aktivna vremenska razgraničenja	30
23. Kapital	30
24. Pasivna vremenska razgraničenja	31
25. Transakcije sa povezanim pravnim licima	31
26. Upravljanje rizicima osiguranja	34
27. Upravljanje finansijskim rizicima	34
28. Poreski propisi	35
29. Mišljenje ovlaštenog aktuara	35
30. Događaji nakon datuma izvještavanja	36
31. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	36

Izvještaj nezavisnog revizora

Akcionarima Atos osiguranje a.d. Bijeljina

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Atos osiguranje a.d. Bijeljina (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2018. godine, i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum, uključujući i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prikazuju u svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine i njegovu finansijsku uspješnost, te njegove novčane tokove za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostačni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini, kao i u formirajući našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Izvještaj nezavisnog revizora (nastavak)

Ključna pitanja (nastavak)

Ključna pitanja revizije: Rezervisanja za nastale neprijavljenе štete	Revizijski pristup
<p>Rezerve za štete (napomena br. 24) se sastoje iz: rezervi za prijavljene štete i rezervi za štete koje su nastale i nisu prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta (IBNR).</p> <p>Postoji rizik da Društvo nije adekvatno izvršilo obračun rezervacija za nastale neprijavljene štete zbog kompleksnosti aktuarskih metoda koje se koriste prilikom obračuna IBRN.</p> <p>U obračunu rezervi za nastale neprijavljenе štete (IBNR) korištena je metoda ulančanih ljestvica (poznata i kao chain ladder ili CL metoda) za procjenu ukupnog iznosa konačnih šteta. Metoda je opšte priznata i prihvaćena aktuarska metoda a njena primjena je definisana u članu 14. Pravilnika o tehničkim rezervama Agencije za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Pravilnik) (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 116/06).</p> <p>Uprava provjerava štete i premije, ulazne pretpostavke za modele i odgovorni su za imenovanje ovlaštenog nezavisnog aktuara koji ima zadatak pregledati procijenjena rezervisanja kako bi se osiguralo da su adekvatna.</p>	<p>Prilikom revizije obračuna IBNR, napravili smo testove kontrola, detalja i analitičke procedure. Takođe, uporedili smo aktuarske metode i pretpostavke koje koristi Uprava s podacima unutar tržišta osiguranja i sa priznatim aktuarskim procedurama.</p> <p>Naše procedure uključuju pregled pretpostavki koje je koristio nezavisni ovlašćeni aktuar, provjeru ulaznih podataka za obračun IBNR, razumijevanje donesenih zaključaka, te ocjenu konzistentnosti korištene metodologije.</p> <p>U okviru revizorskih procedura, angažovali smo nezavisnog ovlašćenog aktuara kako bismo analizirali i kritički ispitali i potvrdili kalkulaciju rezervisanja za IBNR. Uporedili smo nezavisnu analizu i onu koju je sproveo Društvo, te nismo uočili materijalno značajne razlike.</p> <p>Na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, smatramo da je obračun rezervacija za štete koje su nastale i nisu prijavljene do kraja obračunskog perioda za koji se utvrđuje rezerva šteta za osiguranje nezgode, kasko osiguranje i osiguranje autoodgovornosti zadovoljavajući.</p> <p>Takođe, ocijenili smo adekvatnost objelodanjivanja navedenih rezervi u finansijskim izvještajima i utvrdili smo da su primjerena. Obračun rezervi se radi konzistentno iz godine u godinu odnosno nije vršena proizvoljna izmjena metode ili osnova obračuna.</p>

Aкционарима Atos осигуранje a.d. Bijeljina

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i fer prikazivanje finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja kao i za takve interne kontrole za koje Rukovodstvo Društva utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale uslijed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Ustanove;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošći korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Ustanove da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;

Aкционарима Atos osiguranje a.d. Bijeljina

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za godinu koja se završila 31.12.2017. godine, revidirani su od strane drugog revizora, koji je u svom izvještaju od 6. marta 2018. godine izrazio pozitivno mišljenje.

Banja Luka, 19. februar 2019. Godine
d.o.o.
Grant Thornton
Banja Luka

Aleksandar Džombić, PhD
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Aleksandar Džombić
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2018. u KM	2017. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od premije i provizije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja		-	-
Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	5	21.067.584	16.998.497
Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	6	1.717.899	3.322
Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja		-	-
Drugi poslovni prihodi	7	705.536	773.425
		23.491.019	17.775.244
Poslovni rashodi			
Funkcionalni rashodi			
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	8	445.512	362.944
Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i osiguranja		-	-
Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	9	12.136.426	8.190.678
		12.581.938	8.553.622
Troškovi sprovođenja osiguranja			
Troškovi amortizacije i rezervisanja		181.193	168.999
Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	10	5.804.392	2.583.769
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	11	3.421.676	2.726.800
		9.407.261	5.479.568
Ukupno poslovni rashodi		21.989.199	14.033.190
POSLOVNI DOBITAK		1.501.820	3.742.054
Finansijski prihodi	12	554.917	151.754
Finansijski rashodi		(50.823)	(324)
Ostali prihodi	13	1.290.436	2.716.331
Ostali rashodi	14	(994.637)	(4.639.783)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	2.036.408
Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika		-	66.091
i ispravke grešaka ranijih godina			
DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		2.301.713	4.072.531
Porez na dobit	15	(224.139)	(524.114)
UKUPAN NETO DOBITAK PERIODA		2.077.574	3.548.417
ZARADA PO AKCIJI	16	0,37	0,63

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna sredstva		150.821	182.821
Nekretnine, postrojenja oprema i investicione nekretnine	17	8.182.363	8.404.419
Dugoročni finansijski plasmani	18	12.526.033	5.992.453
		20.859.217	14.579.693
Tekuća imovina			
Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji		105.967	54.884
Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	19	704.627	676.028
Potraživanja iz specifičnih poslova		172.813	108.173
Druga potraživanja		187.710	108.983
Kratkoročni finansijski plasmani	20	4.703.099	11.497.226
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	21	1.843.501	1.100.692
Aktivna vremenska razgraničenja	22	1.692.117	1.154.586
		9.409.834	14.700.572
POSLOVNA AKTIVA		30.269.051	29.280.265
Vanbilansna aktiva		10.875	2.000
UKUPNO AKTIVA		30.279.926	29.282.265
Kapital			
Osnovni kapital	23	5.600.000	5.600.000
Rezerve iz dobitka		179.519	2.325
Revalorizacione rezerve		281.369	474.269
Nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		595.513	754.783
Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju		(89.890)	(89.890)
Neraspoređeni dobitak		2.082.111	3.548.417
		8.648.622	10.289.904
Dugoročna rezervisanja		87.052	89.424
Kratkoročne obaveze			
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa		-	2.094
Obaveze za premiju i specifične obaveze		42.228	79.873
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		281.284	216.376
Druge obaveze iz poslovanja		296.296	365.218
Obaveze za porez iz rezultata		85.473	421.697
Obaveze za poreze, doprinose i druge kratkoročne obaveze		152.856	89.087
Pasivna vremenska razgraničenja	24	20.675.240	17.726.592
		21.533.377	18.900.937
POSLOVNA PASIVA		30.269.051	29.280.265
Vanbilansa pasiva		10.875	2.000
UKUPNO PASIVA		30.279.926	29.282.265

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2018. - 31.12.2018. godine

	2018. u KM	2017. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljenih avansi	21.315.794	18.987.263
Prilivi od učešća u naknadi štete	1.461.897	827
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	2.358.033	1.291.544
Odlivi po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(9.130.247)	(5.693.534)
Odlivi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(550.425)	(364.450)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(3.170.056)	(2.457.606)
Odlivi po osnovu troškova sprovođenja osiguranja	(6.878.492)	(4.658.676)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(19.933)	-
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(759.470)	(72.698)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(638.572)	(505.280)
<i>Neto priliv/ (odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti</i>	3.988.529	6.527.390
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	23.680.692	12.523.414
Prilivi po osnovu kamata	193.961	149.368
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	564.387	3.587.308
Odlivi po osnovu kratkoročnih finansijskih plasmana	(15.406.600)	(20.302.000)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, NPO, investicionih nekretnina	(112.229)	(181.444)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(8.799.967)	(1.000.000)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja</i>	120.244	(5.223.354)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu povećavanja osnovnog kapitala	-	1.200.000
Odliv po osnovu dugoročnih kredita	-	(2.221.513)
Odlivi po osnovu isplaćenih dividendi	(3.365.964)	-
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	-	(315.485)
<i>Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja</i>	(3.365.964)	(1.336.998)
NETO PRILIV / ODLIV GOTOVINE	742.809	(32.962)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.100.692	1.133.654
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.843.501	1.100.692

**Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2018. -
31.12.2018. godine**

	Osnovni kapital	Revalorizacione rezerve	Nerealizovani dobitci/gubici	Ostale rezerve	Neraspoređen i dobitak/nepokriveni gubitak	Ukupno
<u>u KM</u>						
Stanje na dan 01.01.2017. godine	6.085.000	461.624	593.503	358.466	(2.041.114)	5.457.479
Efekti revalorizacije materijalnih i nematerijalnih sredstava	-	18.705	-	-	-	18.705
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	71.390	-	-	71.390
Neto dobitak/gubitak iskazan u Bilansu uspjeha	-	-	-	-	3.543.880	3.543.880
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	(1.685.000)	-	-	(356.141)	2.041.114	(27)
Emisija akcijskog kapitala	1.200.000	-	-	-	-	1.200.000
Stanje na dan 31.12.2017./ 01.01.2018. god.	5.600.000	480.329	664.893	2.325	3.543.880	10.291.427
Efekti ispravke grešaka	-	(6.060)			4.537	(1.523)
Ponovo iskazano stanje na dan 31.12.2018. god.	5.600.000	474.269	664.893	2.325	3.548.417	10.289.904
Nerealizovani dobitci/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	-	-	(159.270)	-	-	(159.270)
Neto dobitak/gubitak perioda iskazan u Bilansu uspjeha	-	-	-	-	2.077.574	2.077.574
Neto dobitci/gubici priznati direktno u kapitalu	-	(192.900)	-	-	-	(192.900)
Objavljene dividende i drugi vidovi raspodjele dobitka i pokriće gubitka	-	-	-	177.194	(3.543.880)	(3.366.686)
Stanje na dan 31.12.2018. godine	5.600.000	281.369	505.623	179.519	2.082.111	8.648.622

Prateće napomene su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o društvu

Društvo za osiguranje posluje pod nazivom „Atos osiguranje“, a.d. sa sjedištem u Bijeljini, ulica Filipa Višnjića broj 118.

Društvo je organizovano kao akcionarsko društvo AD „Atos osiguranje“. Upis osnivanja Dioničkog društva za osiguranje i reosiguranje „Bobar“ sa p.o. iz Bijeljine ul. Filipa Višnjića bb u sudski registar Osnovnog suda u Bijeljini je izvršen 29.06.1993. godine, Rešenjem br Fi-1094/93.

Osnivači Društva: Bobar Gavrilo i MP „Autosemberija“ iz Bijeljine.

Matični broj društva je: 1778935

JIB društva je: 4400423690006

IB društva je :400423690006

Rješenjem Osnovnog suda u Bijeljini od 26.12.2017. godine, broj: 059-0-Reg-17-001 476, istovremeno je izvršen upis smanjenja i upisa povećanja osnovnog, tako da ukupni kapital, prema upisu u sudski registar iznosi 5.600.000,00 KM.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Društvo sastavlja finansijske izvještaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske (Sl. Glasnik RS br. 94/15) i propisima Agencije za osiguranje Republike Srpske koji regulišu finansijsko izvještavanje društava za osiguranje.

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja su računovodstveni standardi finansijskog izvještavanja koji predstavljaju principe i pravila sastavljanja i prezentiranja finansijskih izvještaja koji se primjenjuju na sva pravna lica iz zakona, a obuhvataju: 1. MRS i Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu MSFI) i 2. Prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (u daljem tekstu: OMRS).

Tokom pripreme ovih MSFI finansijskih izvještaja za godinu koja je završila 31. decembra 2018. godine Društvo je razmotrilo da li je primjena standarda objavljenih od strane Odbora za Međunarodne računovodstvene standarde koji su primjenjivi na tekuću godinu a još nisu prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj rezultira materijalnim odstupanjem od relevantne primjenjive lokalne regulative. Društvo je zaključila da ovo nije slučaj, te je mišljenje rukovodstva da ovi MSFI finansijski izvještaji također zadovoljavaju zakonsku obavezu Društva da objavljuje finansijske izvještaje u skladu s primjenjivom relevantnom lokalnom računovodstvenom regulativom.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Pravna lica finansijske izvještaje sastavljaju i prezentiraju za poslovnu godinu i to za period od 1. januara do 31. decembra tekuće godine sa uporedivim podacima za prethodnu godinu. Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvo bitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Uticaj i primjena novih i revidovanih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("IFRS") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("IAS")

(a) *Propisi, standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu u Republici Srpskoj*

Priloženi finansijski izvještaji sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih računovodstvenih standarda (IAS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (IFRS), koji su bili u primjeni na dan 1. januara 2009. godine i na njima zasnovanim propisima o računovodstvu Republike Srpske. Naime, na osnovu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 94/15), sva pravna lica sa sjedištem u Republici Srpskoj su u obavezi da u potpunosti primjenjuju IAS, odnosno IFRS, kao i Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za male i srednje entitete ("IFRS for SMEs"), Međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor ("IPSASS"), Međunarodne standarde vrednovanja ("IVS"), Međunarodne standarde za profesionalnu praksu interne revizije, Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje, Kodeks etike za profesionalne računovođe i prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde ("IASB") i sva prateća uputstva, objašnjenja i smjernice koje donosi Međunarodna federacija računovođa ("IFAC").

Pored navedenog, u skladu sa prethodnim Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske ("Službeni glasnik RS", broj 36/09 i 52/11), dana 15. jula 2010. godine Upravni odbor Saveza računovođa i revizora Republike Srpske ("Savez RR RS") je donio "Odluku o početku obavezne primjene izdanja MRS/MSFI (objavljenih do 1. januara 2009. godine)", a na osnovu "Odluke o ovlašćenjima za prevod i objavljivanje" nadležne Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine od 10. marta 2006. godine (Službeni glasnik BiH, broj 81/06), kojom se takva ovlašćenja daju Savezu RR RS. Navedeno izdanje IAS/IFRS je odobreno od strane Fondacije odbora za Međunarodne računovodstvene standarde kao zvanični prevod na srpski jezik za Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), Srbiju i Crnu Goru. Prema navedenoj Odluci IAS/IFRS objavljeni do 1. januara 2009. godine obavezno se primjenjuju na finansijske izvještaje sačinjene i prezentovane u Republici Srpskoj za obračunske periode koji počinju 1. januara 2010. godine ili kasnije. Međutim, promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojeni Standardi i tumačenja, izdati nakon 1. januara 2009. godine, nisu objavljeni i zvanično usvojeni u Republici Srpskoj.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim Standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdata nakon 1. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja Standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, iste primjenjuje u sastavljanju svojih finansijskih izvještaja prije nego što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od premije ostalih osiguranja

Prihod od premije osiguranja predstavljaju fakturisane iznose premije u tekućem obračunskom periodu, uvećane za prenosne premije na početku godine i umanjene za prenosne premije obračunate na kraju obračunskog perioda. Prihodi od premije osiguranja se unose u ukupan prihod u skladu sa rokovima i periodima pokrivanja rizika iz odgovarajućih ugovora o osiguranju.

Prenosna premija se izračunava da bi se obezbijedilo da bi se obuhvatili dijelovi fakturisanih premija koje se odnose na prihode narednih obračunskih perioda. Prenosna premija obračunava se metodom „pro rata temporis“ na fakturisanu ukupnu premiju osiguranja.

Prihod po osnovu kamata

Prihod po osnovu kamata odnose se na obračunate kamate na date kredite i na sredstva deponovana u banci za pokriće 50% garantnog fonda i tehničkih rezervi.

Rezervisanje sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete

Rezervisane štete predstavljaju ukupan iznos obaveze koje su, prema razboritoj procjeni napravljenoj na osnovu objektivnih faktora, potrebno da se izvrši plaćanje šteta ostvarenih na dan bilansiranja.

Rezervisanja sredstava za nastale prijavljene, a nelikvidirane štete vrše se na osnovu procjene iznosa svake pojedinačne štete osim za štete za koje, na osnovu raspoložive dokumentacije, nije moguće izvršiti takvu procjenu, a za koje se rezervacija utvrđuje na osnovu prosječno likvidirane štete u odnosnoj vrsti osiguranja.

Štete u sporu rezervišu se u iznosu za koji se očekuje da bi mogao biti utvrđen od strane suda.

Rezervisanja za indirektne troškove obrade šteta iznosi 0.5% od zbir rezervi za prijavljene štete i rezerve za nastale neprijavljenе štete.

Rezervisanja za nastale neprijavljenе štete

Rezervisanje sredstava za nastale a neprijavljenе štete radi se primjenom metode triangulacije razvoja šteta, tj. Chain Ladder metodom. Ova metoda se koristi za obračun rezervacije sredstava za nastale neprijavljenе štete na kraju poslovne godine, dok na kraju obračunskog perioda kraćeg od godinu dana ovaj iznos ne može biti manji od iznosa rezervi za nastale neprijavljenе štete koji je utvrđen na kraju prethodne godine.

Troškovi tekućeg održavanja i opravki

Troškovi tekućeg održavanja i opravki osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja iskazani su u bilansu uspjeha u stvarno nastalom iznosu.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2018.	31.12.2017.
EUR	1,95583	1,95583

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumulirani ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne akumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom linearne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Građvinski objekti	1,30-4,00%
Kancelarijski namještaj	10,00-12,50%
Automobili	15,50%
Kompjuterska oprema	25,00%
Ostala oprema	16,60%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu. Amortizacione stope se preispisuju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Investicione nekretnine

Nekretnine koje se ne koriste za potrebe redovnog poslovanja i obavljanja djelatnosti, već se drže radi ostvarivanja prihoda od izavanja ili radi uvećanja vrijednosti, klasifikuju se kao investicione nekretnine. Početno se priznaju po nabavnoj vrijednosti koja se sastoji od nabavne cijene uvećane za zavisne troškove nabavke.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se vrednuju po metodi fer vrijednosti i ne podliježu obavezi obračunavanja amortizacije. Dobici ili gubici nastali zbog promjene fer vrijednosti investicionih nekretnina priznaju se kao prihod, odnosno rashod perioda u kojem su nastali.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo. Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalentne. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja. Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i depoziti po viđenju i oročeni depoziti u KM i u stranim valutama.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksnim ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificiraju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja. Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrijđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivativna sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao finansijska sredstva naznačena po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća i krediti (zajmovi) i potraživanja. Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju priznaju se po njihovoj fer vrijednosti. Dobici ili gubici nastali po osnovu promjene fer vrijednosti priznaju se u okviru promjena na kapitalu, na računima nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu hartija od vrijednosti. Umanjenja za gubitke po osnovu obezvrijedeњa vrijednosti se priznaju direktno u bilansu uspjeha. U slučaju prodaje finansijskog sredstva raspoloživog za prodaju ili trajnog umanjenja vrijednosti, kumulativni dobitak ili gubitak, prethodno priznat u okviru kapitala, prenosi se na prihode i rashode perioda. Fer vrijednost finansijskih sredstava se u načelu utvrđuje prema tržišnoj vrijednosti ostvarenoj na Banjalučkoj berzi na dan bilansa stanja. Za sredstva za koja ne postoji aktivno tržište, fer vrijednost se utvrđuje korišćenjem tehnika procjene. Tehnike procjene obuhvataju korišćenje posljednjih nezavisnih tržišnih transakcija između obaveštenih, voljnih strana, ako su dostupne, poređenje sa aktuelnom fer vrijednošću drugog instrumenta koji je u značajnoj mjeri isti i analizu diskontovanog toka gotovine. Sredstva za koja ne postoji aktivno tržište i za koja nije moguće realno utvrditi fer vrijednost vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrijedeњe finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvrijedeњe (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Obezvrijedeњe akcija, klasifikovanih kao finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koje se ne kotiraju na Banjalučkoj berzi vrši se u slučaju značajnog ili dugotrajnog pada fer vrijednosti posmatrane akcije ispod njene knjigovodstvene vrijednosti. Prethodno priznati rashodi obezvrijedeњa po ovom osnovu se ne ukidaju kroz bilans uspjeha. Svako naknadno povećanje fer vrijednosti se priznaje direktno u okviru kapitala

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porezi

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva. Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske. Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike, dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Bosni i Hercegovini, Društvo je u obavezi da plaća doprinose fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose. Društvo nije uključeno u druge oblike penzijskih planova i nema nikakvih obaveza po ovim osnovama.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promjene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

5. Prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja

Prihodi od premija neživotnih osiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Osiguranje nezgode	847.476	661.118
Zdravstveno osiguranje	137.538	104.447
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	1.013.488	960.995
Osiguranje plovila	705	-
Osiguranje robe u pevozu	5.363	5.757
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	484.148	437.863
Osiguranje ostalih šteta na imovini	322.132	219.550
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	18.860.157	16.791.811
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	68.755	38.681
Osiguranje kredita	10.968	7.048

Prihodi od premija neživotnih osiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Osiguranje od različitih finansijskih guštaka	186	-
Ukupno prihodi od premija neživotnih osiguranja:	21.750.916	19.227.270
Prenosna premija	(683.332)	(2.228.773)
Ukupno prihodi od premija i provizija osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja:	21.067.584	16.998.497

6. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi neživotnih osiguranja

Prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi neživotnih osiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta iz poslova saosiguranja u zemlji	14.827	2.494
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima reosiguranja u zemlji	1.703.072	828
Ukupno prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija u naknadi neživotnih osiguranja:	1.717.899	3.322

Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta po poslovima reosiguranja u iznosu 1.703.072 KM odnose se na Ugovore o reosiguranju sa „Dunav RE“ AD Beograd i „Bosna RE“ Sarajevo koje je Društvo zaključilo u 2018. godini.

7. Drugi poslovni prihodi

Drugi poslovni prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Prihodi od provizije po osnovu ugovora o reosiguranju i retrocesiji	23.480	36.806
Prihodi od regresa po osnovu neživotnih osiguranja	342.586	421.459
Prihodi od zakupnina nekretnina, investicionih nekretnina, postrojenja i opreme neživotnih osiguranja	41.353	30.794
Ostali poslovni prihodi neživotnih osiguranja	298.117	284.366
Ukupno poslovni prihodi:	705.536	773.425

8. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2018. u KM	2017. u KM
Doprinos za preventive	28.904	24.274
Vatrogasni doprinos	42.493	32.881
Doprinos Zaštitnom fondu	252.133	165.199
Doprinosi propisani posebnim zakonom	121.982	140.590
Ukupno rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose:	445.512	362.944

Doprinos Zaštitnom fondu u 2018.godini u iznosu od 252.133 KM (u 2017.godini 165.199 KM) obračunat je na osnovu obračuna Zaštitnog fonda Republike Srpske, Zaštitnog fonda BiH i Biroa ZK BiH za pokriće izdataka za štete po osnovu nepoznatih i neosiguranih motornih vozila.

Obračun doprinosa za preventivu u 2018.godini u iznosu od 28.904 KM (u 2017.godini 24.274 KM) izvršen je u skladu sa Pravilnikom o maksimalnim stopama režijskog dodataka u iznosu od 1% od zaključene premije, osim premije osiguranje od odgovornosti za motorna vozila.

Vatrogasni doprinos u 2018.godini u iznosu od 42.493 KM (u 2017.godini 32.881 KM) obračunat je u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara u visini od 0,04% od poslovnih prihoda u Republici Srpskoj i u Federaciji prema važećem zakonu.

9. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja

Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	2018. u KM	2017. u KM
Naknade šteta, osiguranih suma, drugih ugovorenih iznosa iz osiguranja nezgode i dobrotvoljnog zdravstvenog osiguranja	466.919	370.636
Naknade šteta po osnovu osiguranja motornih vozila (kasko), šinskih vozila (kasko), vazduhoplova (kasko) i plovnih objekata (kasko) i po osnovu obaveznog osiguranja od odgovornosti u saobraćaju	8.715.865	5.096.327
Naknade šteta po osnovu ostalih osiguranja imovine, ostalih osiguranja od odgovornosti i drugih vrsta neživotnih osiguranja	46.150	275.244
Rashodi po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	592.383	481.931
Rezervisanja za štete i druga rezervisanja neživotnih osiguranja	2.315.109	1.966.540
Ukupno naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja:	12.136.426	8.190.678

Broj prenijetih šteta iz 2017. godine iznosi 352. U 2018. godini je prijavljeno još 3.232 šteta, a reaktivirano je 108 šteta. Ukupno je u 2018. godini likvidirano 3.306 (3.018 pozitivno, a 288 odbijeno) štete, a na kraju 2018. godine rezervisano 386 šteta.

10. Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi

Troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi	2018. u KM	2017. u KM
<i>Troškovi provizija</i>	339.425	229.492
<i>Nematerijalni troškovi</i>		
Troškovi reprezentacije	40.059	36.350
Troškovi premije osiguranja	15.409	12.114
Troškovi platnog prometa i drugih bankarsk. usluga	43.393	27.645
Troškovi neproizvodnih usluga	274.725	208.284
Ostali nematerijalni troškovi	564.051	389.490
	937.637	673.883
<i>Troškovi proizvodnih usluga, reklame i propagande</i>		
Troškovi proizvodnih usluga	2.819.422	1.023.942
Troškovi reklame	1.066.334	232.623
Troškovi poreza i doprinosa	445.484	270.799
Troškovi materijala, goriva i energije	196.090	153.030.
Ukupno troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi:	5.804.392	2.583.769

Troškovi proizvodnih usluga u 2018.godini u iznosu od 2.819.422 KM (u 2017.godini u iznosu od 1.023.942 KM) u najvećem dijelu se odnose na troškove zakupa poslovnog prostora.

11. Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2018. u KM	2017. u KM
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	2.975.030	2.393.791
Troškovi naknada po ugovoru o djelu, osim autorskog djela	95.420	65.882
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	126.216	105.068
Troškovi naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	6.342	16.584
Ostali lični rashodi i naknade	218.668	145.475
Ukupno troškovi bruto zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	3.421.676	2.726.800

12. Finansijski prihodi

Finansijski prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Finansijski prihodi od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	43.904	30.992
Prihod od kamata	174.858	120.762
Ostali finansijski prihodi	336.155	-
Ukupno finansijski prihodi:	554.917	151.754

13. Ostali prihodi

Ostali prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	61.945
Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti	48.252	-
Naplaćena otpisana potraživanja	1.230.958	2.565.276
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika	-	459
Prihodi od smanjenja obaveza	2.873	50.953

Atos osiguranje a.d. Bijeljina
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine

Ostali prihodi	2018. u KM	2017. u KM
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	61.945
Dobici od prodaje učešća i dugoročnih hartija od vrijednosti	48.252	-
Naplaćena otpisana potraživanja	1.230.958	2.565.276
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	2.373	12.463
Ostali nepomenuti prihodi	5.980	25.235
Ukupno ostali prihodi:	1.290.436	2.716.331

14. Ostali rashodi

Ostali rashodi	2018. u KM	2017. u KM
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	-	20.219
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje investicionih nekretnina	3.360	89.720
Rashodi po osnovu otpisa potraživanja	611.229	3.145.664
Ostali nepomenuti rashodi	380.048	1.384.180
Ukupno ostali rashodi:	994.637	4.639.783

15. Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući i odloženi porez na dobit	2018. u KM	2017. u KM
Dobit prije oporezivanja	2.301.713	4.066.471
Povećanje poreske osnovice	1.096.043	3.645.363
Smanjenje poreske osnovice	(1.156.367)	(2.470.685)
Poreska osnovica	2.241.369	5.241.149
Ukupno tekući i odloženi porez na dobit:	224.139	524.114

16. Zarada po akciji

Zarada po akciji	2018. u KM	2017. u KM
Broj akcija na početku perioda	56.000	60.850
Poništavanje akcija u toku godine	-	16.850
Emisija akcija u toku godine	-	12.000
Prosječan broj akcija	56.000	59.933
Neto dobitak/gubitak	2.077.574	3.548.417
Ukupno zarada po akciji:	37,09	63,36

17. Nekretnine, postrojenja i oprema

Opis	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Investicije u toku	Investicione nekretnine	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T						
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2017.</u>	855.850	548.674	2.788.767	289.045	6.214.114	10.696.450
Povećanja	-	-	153.397	-	-	153.397
Smanjenja/rashodovanja	(192.900)	-	-	-	-	(192.900)
Prodaja	-	-	-	-	(33.360)	(33.360)
Prenos sa/na	108.279	611.231	-	-	(719.510)	-
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2018.</u>	<u>771.229</u>	<u>1.159.905</u>	<u>2.942.164</u>	<u>298.045</u>	<u>5.461.244</u>	<u>10.623.587</u>
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I						

Atos osiguranje a.d. Bijeljina
Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine

Stanje na dan 31.12.2017.	-	43.274	2.248.757	-	-	2.292.031
Amortizacija	-	15.401	133.792	-	-	149.193
Stanje na dan 31.12.2018.	-	58.675	2.382.549	-	-	2.441.224
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2017. godine	855.850	505.400	540.010	289.045	6.214.114	8.404.419
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2018. godine	771.229	1.101.230	559.615	289.045	5.461.244	8.182.363

Na osnovu Odluke o prenosu investicionih nekretnina broj SIII-6/18 od 27.12.2018. godine, izvršen je prenos investicionih nekretnina na zemljište i građevinske objekte u iznosu od 719.510 KM budući da se navedenim nekretninama obavlja djelatnost Društva i treba ih klasifikovati prema MRS 16.

Na osnovu Odluke br. LXXXVI-27/18 izvršeno je isknjižavanje zemljišta u Krakaju i pripadajućih revalorizacionih rezervi u iznosu od 192.900 KM budući da je uvidom u ZK izvadak utvrđeno da je vlasnik zemljišta u Zvorniku Pavgord d.o.o. Foča, te ne može biti zavedeno kao nekretnina Društva.

18. Finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	5.800.000	1.000.000
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	6.170.756	4.436.672
Ostali dugoročni finansijski plasmani	555.277	555.781
Ukupno dugoročni finansijski plasmani:	12.526.033	5.992.453

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji su dati u narednoj tabeli:

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
<i>Dugoročni depoziti</i>		
Intesa Sanpaolo dd Sarajevo	2.300.000	-
Unicredit Bank ad Banja Luka	500.000	-
Sberbank ad Banja Luka	500.000	500.000
Raiffeisen Bank BiH	500.000	500.000
Komercijalna banka ad Banja Luka	3.500.000	-
Bobar banka ad Bijeljina	4.000.000	4.000.000

Dugoročni finansijski plasmani u zemlji	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Ispravka vrijednosti dugoročnih depozita	(4.000.000)	(4.000.000)
Dio dugoročnih depozita koji dospjevaju za naplatu u periodu do godinu dana	(1.500.000)	-
Ukupno dugoročni finansijski plasmani u zemlji:	5.800.000	1.000.000

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su data u narednoj tabeli:

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Obveznice	5.594.629	3.496.288
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	576.127	940.384
Ukupno fin. sredstva raspoloživa za prodaju:	6.170.756	4.436.672

Obveznice	31.12.2018. u KM
RSRS-O-A	654.750
RSRS-O-B	120.500
RSRS-O-C	756.954
RSRS-O-G	20.135
RSRS-O-H	964.704
RSRS-O-I	60.000
RSRS-O-B	15.466
RSRS-O-D	10.297
RSRS-O-F	432.290
RSRS-O-E	56.507
RSRS-O-J	2.503.026
Ukupno obveznice:	5.594.629

19. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja	1.438.337	1.149.804
Potraživanja po osnovu učešća u naknadi šteta u zemlji (saosiguranja, reosiguranja i retrocesija)	-	2.494

Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Ostali kupci i ostala potraživanja	775.697	780.160
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i potraživanja od ostalih kupaca	(1.509.407)	(1.256.430)
Ukupno potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci:	704.627	676.028

20. Kratkoročni finansijski plasmani

Kratkoročni finansijski plasmani	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Kratkoročni finansijski plasmani u povezana pravna lica – matična i zavisna	-	2.985.261
Kratkoročni finansijski plasmani u zemlji	3.200.000	8.491.002
Dio dugoročnih deponovanja i ulaganja koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana	2.606.935	1.127.898
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	5.108	2.953
Ispravka vrijednosti kratkoročnih finansijskih plasmana	(1.108.944)	(1.109.888)
Ukupno kratkoročni finansijski plasmani:	4.703.099	11.497.226

Dio dugoročnih finansijskih plasmana koji dospijeva za naplatu u periodu do godinu dana u iznosu od 2.606.935 KM odnosi se na dio dugoročnih depozita koji dospijevaju u 2019. godini u iznosu od 1.500.000 KM i dio dugoročnih zajmova u iznosu od 1.106.935 KM koji su u potpunosti ispravljeni:

Naziv komitenta	Iznos
Univerzal a.d. Bijeljina	177.289
Inženjering Bijeljina	437.083
Gavrilo Bobar	9.400
Grafokomerč Trebinje	340.656
Autoservis Brod na Drini	142.507
Ukupno:	1.106.935

21. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	1.830.184	1.099.593
Poslovni račun - strana valuta	13.031	848
Blagajna - domaća valuta	286	251
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	1.843.501	1.100.692

22. Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Unaprijed plaćeni troškovi	2.583	2.583
Kamata na obveznice	18.156	-
Prenosna premija koja pada na teret reosiguranja	46.620	37.020
Rezervisane štete osiguranja koje padaju na teret reosiguranja	550.128	308.952
Ostala aktivna vremenska razgraničenja	1.074.630	798.134
Uslužno obračunate štete	-	7.897
Ukupno aktivna vremenska razgraničenja:	1.692.117	1.154.586

23. Kapital

Osnovni kapital Društva na dan 31.12.2018. godine u iznosu od 5.600.000 KM (31.12.2017. godine u iznosu od 5.600.000 KM) sastoji se od 56.000 akcija, nominalne vrijednosti 100 KM. Pregled akcionara na dan 31.12.2018. godine dat je u tabeli:

Naziv akcionara	% učešća
Grazer Wechselseitige Versicherung a.g.	99,74
Univerzal a.d. Bijeljina	0,20
Bobar Group d.o.o. Bijeljina	0,04
Bobar Gavriло	0,02
Ukupno:	100,00

24. Pasivna vremenska razgraničenja

Pasivna vremenska razgraničenja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Prenosne premije neživotnih osiguranja	10.770.766	10.087.434
Rezervisane štete neživotnih osiguranja	9.645.869	7.330.759
Doprinos za preventivu	258.605	300.502
Druga pasivna vremenska razgraničenja	-	7.897
Ukupno pasivna vremenska razgraničenja:	20.675.240	17.726.592

Pregled prenosne premije prema vrsti osiguranja dat je u sljedećoj tabeli:

Vrsta osiguranja	Prenosna premija neživotnih osiguranja
Osiguranje nezgode	265.744
Zdravstveno osiguranje	11.593
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim šinskih vozila	501.020
Osiguranje plovila	293
Osiguranje robe u pevozu	1.419
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	453.237
Osiguranje ostalih šteta na imovini	222.715
Osiguranje od odgovornosti za motorna vozila	9.294.785
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	18.586
Osiguranje kredita	1.223
Osiguranje od različitih finansijskih guptaka	150
Ukupno prenosna premija neživotnih osiguranja:	10.770.765

Društvo je primjenom metoda Pro Rata Temporis na elektronskom računaru izvršilo obračuna prenosne premije po vrstama osiguranja. Rezervisanja za štete u iznosu od 9.645.869 KM sastoje se od rezervisanja za nastale prijavljene štete sa rentnih šteta u iznosu od 3.993.315 KM, rezervisanja nastale neprijavljenе štete u iznosu od 5.604.565 KM i rezervisanja za indrektne troškove obrade šteta u iznosu od 47.989 KM.

25. Transakcije sa povezanim pravnim licima

U okviru svojih redovnih poslovnih aktivnosti Društvo obavlja transakcije sa povezanim licima. U toku 2018. i 2017. godine obavljene su sljedeće transakcije sa povezanim pravnim licima:

Atos osiguranje a.d. Bijeljina

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine

Bilans stanja	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
AKTIVA		
Dati avansi		
PSC TAM doo, Banja Luka	320	-
Ukupno dati avansi:	320	-
Potraživanja		
Mg Mind doo, Mrkonjić Grad	93.285	1.540.855
Mrkonjić putevi doo, Mrkonjić Grad	42.652	765.975
Tržnica ad, Banja Luka	23.926	752.612
Čistoča ad, Banja Luka	5.891	2.036
Merkur ad, Banja Luka	-	1.848
Milanović Mladen, Mrkonjić Grad	106	-
PSC TAM doo, Banja Luka	-	5.749
Zadružna trgovina ad, Mrkonjić Grad	1.689	-
Potraživanja:	167.869	3.069.075
PASIVA		
Obaveze		
Mg Mind doo, Mrkonjić Grad	40.000	2.000
Mrkonjić putevi doo, Mrkonjić Grad	-	1.000
Tržnica ad, Banja Luka	332	2.528
Čistoča ad, Banja Luka	31	2.035
Merkur ad, Banja Luka	-	1.848
PSC TAM doo, Banja Luka	-	5.804
Aktiva Invest doo, Banja Luka	4.934	5.089
MMS kod doo, Banja Luka	40.716	-
Ukupno obaveze:	86.013	20.304
Neto aktiva:	81.856	3.048.771

Atos osiguranje a.d. Bijeljina

Napomene uz finansijske izvještaje na 31. decembar 2018. godine

Bilans uspjeha	31.12.2018. u KM	31.12.2017. u KM
Prihodi:		
Mg Mind doo, Mrkonjić Grad	865.867	531.504
Mrkonjić putevi doo, Mrkonjić Grad	108.315	118.102
Tržnica ad, Banja Luka	59.422	62.971
Čistoča ad, Banja Luka	30.806	42.731
Merkur ad, Banja Luka	6.598	8.621
Milanović Mladen, Mrkonjić Grad	115	334
Europaneli doo, Bijeljina	1.386	1.451
PSC TAM doo, Banja Luka	202	8.832
Aktiva Invest doo, Banja Luka	-	-
MMS kod doo, Banja Luka	948	-
Zadružna trgovina ad, Mrkonjić Grad	2.438	-
Ukupno prihodi:	1.076.097	774.546
Rashodi:		
Mg Mind doo, Mrkonjić Grad	27.935	23.662
Mrkonjić putevi doo, Mrkonjić Grad	-	370
Tržnica ad, Banja Luka	1.404	4.359
Čistoča ad, Banja Luka	475	246
Merkur ad, Banja Luka	32.389	30.813
Europaneli doo, Bijeljina	175	1.249
Aktiva invest doo, Banja Luka	66.172	99.395
PSC TAM doo, Banja Luka	40.475	49.516
MMS Kod doo., Banja Luka	301.859	-
Ukupno rashodi:	470.884	209.610
Neto rezultat:	605.211	564.936

26. Upravljanje rizicima osiguranja

Društvo zaključuje aktivne ugovore o osiguranju kojima se rizik od osiguranja prenosi sa klijenta na Društvo, kao i pasivne ugovore o reosiguranju kojima se rizik osiguranja prenosi sa Društva na reosiguravatelje.

Po svojoj prirodi svaki pojedinačan rizik osiguranja je slučajan i nepredvidiv. Kod pružanja jedne ili više vrsta osiguranja, osnovni rizik proizilazi iz činjenice da ukupna šteta i naknada šteta plaćena po ugovoru predu iznos premije ili preuzetih obaveza po pojedinom riziku, zbog učestalosti ili veličine šteta.

Upravljanje rizikom osiguranja ima za cilj da omogući Društvu ostvaranje dobiti na način da se ne ugroze osnovni interesi osiguranika, korisnika osiguranja i drugih povjerilaca, kao ni stabilnost poslovanja.

Društvo neprekidno prati sopstvenu izloženost riziku osiguranja, što obuhvata prepoznavanje, procjenjivanje i mjerjenje rizika, te na osnovu toga donošenje odgovarajućih odluka i preuzimanje konkretnih aktivnosti.

27. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Zbog specifičnosti poslovanja, veličine sistema i nedostatka sredstava za uvođenje potpune informatizacije, upravljanje finansijskim rizicima se prati na nivou Društva. Praćenje finansijskih rizika povezanih sa poslovanjem Društva i upravljanje istim odvija se putem internih izvještaja po osnovu kojih se vrši identifikacija rizika, utvrđuje stupanj i veličina rizika. Iako se svi rizici ne mogu u potpunosti eliminirati, većina se može unaprijed predvidjeti i minimizirati.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnog rizika, obzirom da se plasmani i njegova potraživanja odnose na veći broj kupaca.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tijekova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Rukovodstvo Društva analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Obzirom da Društvo nema obaveza po kreditima, Društvo ne analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti.

28. Poreski propisi

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamataima i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definisu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transferrnih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organiinicirati detaljnu kontrolu transferrnih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transferrnih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

Shodno navedenom, na dan 31. decembra 2018. godine Društvo nema rezervisanja za potencijalne poreske obaveze (na dan 31. decembra 2017. godine nije bilo rezervisanja).

U 2018. godini poslovanje Društva je bilo predmet kontrole Uprave za indirektno oprezivanje BiH za period od 01.12.2013 do 24.10.2018. godine. Rješenjem od 15.11.2018. godine nisu utvrđene obaveze koje bi mogle imati materijalni značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva.

29. Mišljenje ovlaštenog aktuara

U skladu saZakonom o društvima za osiguranje, ovlašćeni aktuar Mladen Panić br. Licence 05-529-2/09 je u svom izveštaju izrazio pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju Društva za 2018. godinu uz napomenu da bi Društvo u narednom periodu trebalo da radi smanjenju troškova sprovođenja osiguranja.

Troškovi sprovođenja osiguranja u 2018. godini su prema bilansu uspjeha Društva iznosili 9.407.261 KM, a režijski dodatak izdvojen iz bruto premije 6.669.813 KM. Ostvareni odnos troškova sprovođenja osiguranja u visini režijskog dodatka je (9.407.261/6.669.813) 141,04% tako da režijski dodatak ne pokriva troškove sprovođenja osiguranja. Visina procenta ostvarenih troškova sprovođenja osiguranja prema ostvarenoj fakturisanoj premiji iznosi 9.407.261 KM/21.750.916 KM) 43,25%. Društvo u 2018. godini je moralo dodatno finansirati pokrivanje troškova sprovođenja osiguranja.

1. Obračunata premije u 2018. godini	21.750.916
2. Funkcionalna u 2018. godini	15.081.103
3. Režijsko dodatak (1-2)	6.669.813
4. Troškovi sprovođenja osiguranja	9.407.261
5. Nedostajući iznos režijskog dodatka (3-4)	2.737.448

30. Događaji nakon datuma izvještavanja

Nakon 31. decembra 2018 godine – datuma izveštavanja, do dana odobrenja ovih finansijskih izvještaja ne postoje događaji koji bi prouzrokovali korekciju ovih finansijskih izvještaja, kao i događaji koji su materijalno značajni za objavljivane u ovim finansijskim izvještajima.

31. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Informacije u vezi sa najvećim kupcima

Usljed prirode usluga osiguranja, Društvo nema značajnu koncentraciju velikih osiguranika, jer ima veliki broj međusobno nezavisnih osiguranika sa malim pojedinačnim prometom.

Geografske informacije o prihodima od prodaje

Društvo ostvaruje sve svoje prihode na teritoriji Republike Srpske, Federacije BiH i Brčko Distrikta.

Odgovorno lice